

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 11 juli 2023
(OR. en)

11132/1/23
REV 1

ECOFIN 658
UEM 192
SOC 484
EMPL 335
COMPET 679
ENV 758
EDUC 271
RECH 303
ENER 394
JAI 904
GENDER 135
ANTIDISCRIM 129
JEUN 173
SAN 410

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
nr. vorig doc.:	11132/23
nr. Comdoc.:	COM(2023) 603 final
Betreft:	AANBEVELING VAN DE RAAD over het nationale hervormingsprogramma 2023 van Tsjechië en met een advies van de Raad over het convergentieprogramma 2023 van Tsjechië

Voor de delegaties gaat hierbij de bovengenoemde ontwerpaanbeveling van de Raad, die is gebaseerd op aanbeveling COM(2023) 603 final van de Commissie en is besproken door de Raad en de Europese Raad.

AANBEVELING VAN DE RAAD

van ...

**over het nationale hervormingsprogramma 2023 van Tsjechië en met een advies van de Raad
over het convergentieprogramma 2023 van Tsjechië**

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 121, lid 2, en artikel 148, lid 4,

Gezien Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad van 7 juli 1997 over versterking van het toezicht op begrotingssituaties en het toezicht op en de coördinatie van het economisch beleid¹, en met name artikel 9, lid 2,

Gezien Verordening (EU) nr. 1176/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 betreffende de preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden², en met name artikel 6, lid 1,

Gezien de aanbeveling van de Europese Commissie,

Gezien de resoluties van het Europees Parlement,

Gezien de conclusies van de Europese Raad,

Gezien het advies van het Comité voor de werkgelegenheid,

Gezien het advies van het Economisch en Financieel Comité,

Gezien het advies van het Comité voor sociale bescherming,

Gezien het advies van het Comité voor de economische politiek,

¹ PB L 209 van 2.8.1997, blz. 1.

² PB L 306 van 23.11.2011, blz. 25.

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad³, waarbij de herstel- en veerkrachtfaciliteit ("de faciliteit") werd ingesteld, is op 19 februari 2021 in werking getreden. De faciliteit biedt de lidstaten financiële ondersteuning voor de uitvoering van hervormingen en investeringen, die worden gerealiseerd met budgettaire stimulansen door de Unie. In overeenstemming met de prioriteiten van het Europees Semester draagt de faciliteit bij tot economisch en inclusief herstel en de uitvoering van duurzame en groeibevorderende hervormingen en investeringen, met name hervormingen en investeringen om de groene en de digitale transitie te stimuleren en om de economieën van de lidstaten veerkrachtiger te maken. Zij helpt ook de overheidsfinanciën te versterken en de groei en werkgelegenheid op middellange en lange termijn te stimuleren, de territoriale cohesie binnen de Unie te verbeteren en de verdere uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten te ondersteunen. De maximale financiële bijdrage per lidstaat in het kader van de faciliteit is op 30 juni 2022 bijgewerkt, overeenkomstig artikel 11, lid 2, van Verordening (EU) 2021/241.

³ Verordening (EU) 2021/241 van het Europees Parlement en de Raad van 12 februari 2021 tot instelling van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (PB L 57 van 18.2.2021, blz. 17).

- (2) Op 22 november 2022 heeft de Commissie haar goedkeuring gehecht aan de jaarlijkse duurzamegroei-analyse 2023 en daarmee de aanzet gegeven tot het Europees Semester 2023 voor coördinatie van het economisch beleid. Op 23 maart 2023 heeft de Europese Raad zijn goedkeuring gehecht aan de prioriteiten van de jaarlijkse duurzamegroei-analyse 2023, die rond de vier dimensies van concurrerende duurzaamheid draaien. Op 22 november 2022 heeft de Commissie op basis van Verordening (EU) nr. 1176/2011 ook het waarschuwingsmechanismeverslag 2023 aangenomen, waarin zij Tsjechië heeft aangemerkt als een van de lidstaten die door onevenwichtigheden geraakt kunnen zijn of het risico lopen daardoor geraakt te worden, en waarvoor een diepgaande evaluatie nodig zou zijn. De Commissie heeft ook een aanbeveling voor een aanbeveling van de Raad over het economisch beleid van de eurozone goedgekeurd, alsook een voorstel voor het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid 2023 waarin de uitvoering van de werkgelegenheidsrichtsnoeren en de beginselen van de Europese pijler van sociale rechten wordt geanalyseerd. De Raad heeft de aanbeveling over het economisch beleid van de eurozone⁴ aangenomen op 16 mei 2023 en het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid op 13 maart 2023.
- (3) Hoewel de economieën in de Unie blijken te geven van opvallende veerkracht, blijft de geopolitieke context een negatief effect hebben. De economische en sociale beleidsagenda van de Unie, die resoluut achter Oekraïne staat, is erop gericht om op korte termijn de negatieve gevolgen van energieschokken voor kwetsbare huishoudens en bedrijven te beperken en op middellange termijn de inspanningen met het oog op de verwezenlijking van de groene en de digitale transitie, de ondersteuning van duurzame en inclusieve groei, de bewaking van de macro-economische stabiliteit en de vergroting van de veerkracht vol te houden. De agenda is ook sterk gericht op het vergroten van het concurrentievermogen en de productiviteit van de Unie.

⁴ Aanbeveling van de Raad van 16 mei 2023 over het economisch beleid van de eurozone (PB C 180 van 23.5.2023, blz. 1).

- (4) Op 1 februari 2023 heeft de Commissie een mededeling uitgebracht met de titel "Een industrieel plan voor de Green Deal voor het nettonultijdperk" ("het industrieel plan voor de Green Deal"). Het doel van het industrieel plan voor de Green Deal is om het concurrentievermogen van de nettonulindustrie van de Unie te versterken en een snelle transitie naar klimaatneutraliteit te bevorderen. Het vormt een aanvulling op de lopende inspanningen in het kader van de Europese Green Deal en REPowerEU. Het heeft ook tot doel een omgeving te scheppen die gunstiger is voor het opschalen van de productiecapaciteit van de Unie voor de nettonultechnologieën en -producten die nodig zijn om de ambitieuze klimaatdoelstellingen van de Unie te halen, en voor het verzekeren van toegang tot relevante kritieke grondstoffen, onder meer door de sourcing ervan te diversifiëren, geologische hulpbronnen in de lidstaten naar behoren te exploiteren en grondstoffen zoveel mogelijk te recyclen. Het industrieel plan voor de Green Deal is gebaseerd op vier pijlers: een voorspelbaar en vereenvoudigd regelgevingsklimaat, versnelde toegang tot financiering, het verbeteren van vaardigheden, en open handel voor veerkrachtige toeleveringsketens. Op 16 maart 2023 heeft de Commissie nog een mededeling gepubliceerd met de titel "Concurrentievermogen van de EU op lange termijn: blik op de periode na 2030", die is gestructureerd rond negen elkaar versterkende aanjagers, met als doel te werken aan een groeibevorderend regelgevingskader. In de mededeling worden beleidsprioriteiten vastgesteld die bedoeld zijn om actief te zorgen voor structurele verbeteringen, gerichte investeringen en regelgevingsmaatregelen voor het concurrentievermogen van de Unie en haar lidstaten op lange termijn. Onderstaande aanbevelingen dragen bij tot de verwezenlijking van deze prioriteiten.
- (5) In 2023 blijft het Europees Semester voor coördinatie van het economisch beleid evolueren in overeenstemming met de uitvoering van de faciliteit. De volledige uitvoering van de herstel- en veerkrachtplannen blijft essentieel voor de verwezenlijking van de beleidsprioriteiten in het kader van het Europees Semester, aangezien de plannen betrekking hebben op alle of een aanzienlijk deel van de relevante landspecifieke aanbevelingen die in de afgelopen jaren zijn gedaan. De landspecifieke aanbevelingen van 2019, 2020 en 2022 blijven onverminderd relevant voor de herstel- en veerkrachtplannen die worden herzien, bijgewerkt of gewijzigd overeenkomstig de artikelen 14, 18 en 21 van Verordening (EU) 2021/241.

- (6) Verordening (EU) 2023/435 van het Europees Parlement en de Raad⁵ (de "REPowerEU-verordening"), die op 27 februari 2023 is vastgesteld, heeft tot doel de afhankelijkheid van de Unie van de invoer van Russische fossiele brandstoffen snel af te bouwen. Dat zal bijdragen tot energiezekerheid en de diversificatie van de energievoorziening van de Unie en tegelijkertijd het gebruik van hernieuwbare energiebronnen, de opslagcapaciteit voor energie en de energie-efficiëntie vergroten. De REPowerEU-verordening stelt de lidstaten in staat een nieuw REPowerEU-hoofdstuk toe te voegen aan hun nationale herstel- en veerkrachtplannen om belangrijke hervormingen en investeringen te financieren die de REPowerEU-doelstellingen helpen verwezenlijken. Die hervormingen en investeringen stimuleren ook het concurrentievermogen van de nettonulindustrie van de Unie zoals uiteengezet in het industrieel plan voor de Green Deal, en gaan in op de energiegerelateerde landspecifieke aanbevelingen die in 2022 en, indien van toepassing, in 2023 aan de lidstaten zijn gedaan. Met de REPowerEU-verordening wordt een nieuwe categorie ingevoerd van niet terug te betalen financiële steun die ter beschikking van de lidstaten wordt gesteld om nieuwe energiegerelateerde hervormingen en investeringen in het kader van hun herstel- en veerkrachtplannen te financieren.

⁵ Verordening (EU) 2023/435 van het Europees Parlement en de Raad van 27 februari 2023 tot wijziging van Verordening (EU) 2021/241 wat betreft REPowerEU-hoofdstukken in herstel- en veerkrachtplannen en tot wijziging van Verordeningen (EU) nr. 1303/2013, (EU) 2021/1060 en (EU) 2021/1755 en Richtlijn 2003/87/EG (PB L 63 van 28.2.2023, blz. 1).

(7) Op 8 maart 2023 heeft de Commissie een mededeling aangenomen met richtsnoeren voor het begrotingsbeleid voor 2024 ("de mededeling van 8 maart 2023"), die erop gericht is de voorbereiding van de stabiliteits- en convergentieprogramma's van de lidstaten te ondersteunen en aldus de beleidscoördinatie te versterken. De Commissie heeft eraan herinnerd dat de algemene ontsnappingsclausule van het stabiliteits- en groeipact eind 2023 wordt gedeactiveerd. Zij heeft verzocht om een begrotingsbeleid in 2023-2024 dat de houdbaarheid van de schuld op middellange termijn waarborgt en de potentiële groei op duurzame wijze verhoogt, en heeft de lidstaten verzocht in hun stabiliteits- en convergentieprogramma's 2023 uiteen te zetten hoe hun begrotingsplannen ervoor zullen zorgen dat de in het Verdrag vastgestelde referentiewaarde van 3 % van het bruto binnenlands product (bbp) wordt nageleefd en de schuld voortdurend op plausibele wijze wordt teruggedrongen, of dat de schuld op middellange termijn op een prudent niveau wordt gehouden. De Commissie heeft de lidstaten ook verzocht de nationale begrotingsmaatregelen die zijn ingevoerd om huishoudens en bedrijven te beschermen tegen de energieprijsschok, geleidelijk af te schaffen, te beginnen met de minst gerichte maatregelen. Zij heeft erop gewezen dat indien de steunmaatregelen zouden moeten worden verlengd vanwege hernieuwde druk van de energieprijzen, de lidstaten dergelijke maatregelen beter moeten richten op kwetsbare huishoudens en bedrijven. De Commissie heeft verklaard de begrotingsaanbevelingen te kwantificeren en te differentiëren. Bovendien zouden de begrotingsaanbevelingen moeten worden geformuleerd op basis van de netto primaire uitgaven, zoals voorgesteld in de mededeling van de Commissie van 9 november 2022 over een leidraad voor een hervorming van het EU-kader voor economische governance. De Commissie heeft aanbevolen dat alle lidstaten nationaal gefinancierde investeringen blijven beschermen en zorgen voor een doeltreffend gebruik van de faciliteit en andere Uniefondsen, met name in het licht van de doelstellingen met betrekking tot de groene en de digitale transitie en veerkracht. De Commissie heeft aangegeven dat zij de Raad zal voorstellen om in het voorjaar van 2024 op het tekort gebaseerde buitensporigtekortprocedures in te stellen op basis van de begrotingsresultaten voor 2023, in overeenstemming met de bestaande wettelijke bepalingen.

- (8) Op 26 april 2023 heeft de Commissie wetgevingsvoorstellen ingediend om een omvattende hervorming van de Unieregels inzake economische governance door te voeren. De voorstellen moeten vooral de houdbaarheid van de overheidsschuld verbeteren en tegelijkertijd in alle lidstaten via hervormingen en investeringen duurzame en inclusieve groei bevorderen. Met die voorstellen streeft de Commissie ernaar de nationale verantwoordelijkheid te vergroten, het kader te vereenvoudigen en de focus meer te leggen op de middellange termijn, in combinatie met doeltreffende en coherenter handhaving. Volgens de conclusies van de Raad van 14 maart 2023 over een leidraad voor een hervorming van het EU-kader voor economische governance is het de bedoeling om de wetgevingswerkzaamheden in 2023 af te ronden.
- (9) Op 1 juni 2021 heeft Tsjechië zijn nationale herstel- en veerkrachtplan bij de Commissie ingediend, overeenkomstig artikel 18, lid 1, van Verordening (EU) 2021/241. Krachtens artikel 19 van Verordening (EU) 2021/241 heeft de Commissie de relevantie, doeltreffendheid, efficiëntie en samenhang van het herstel- en veerkrachtplan beoordeeld overeenkomstig de beoordelingsrichtsnoeren van bijlage V bij die verordening. Op 8 september 2021 heeft de Raad zijn uitvoeringsbesluit betreffende de goedkeuring van de beoordeling van het herstel- en veerkrachtplan voor Tsjechië⁶ vastgesteld. De tranches worden vrijgegeven mits de Commissie overeenkomstig artikel 24, lid 5, van Verordening (EU) 2021/241 een besluit heeft vastgesteld waarin wordt verklaard dat Tsjechië de desbetreffende mijlpalen en streefdoelen die in het uitvoeringsbesluit van de Raad zijn vastgelegd, op bevredigende wijze heeft verwezenlijkt. Onder bevredigende verwezenlijking wordt begrepen dat de verwezenlijking van eerdere mijlpalen en streefdoelen niet is teruggedraaid.

⁶ ST 11047/2021 INIT; ST 11047/2021 ADD 1; ST 11047/2021 ADD 1 COR 1.

- (10) Op 13 april 2023 heeft Tsjechië zijn nationale hervormingsprogramma 2023 ingediend en op 28 april 2023 zijn convergentieprogramma 2023, overeenkomstig artikel 8, lid 1, van Verordening (EG) nr. 1466/97. Om met de onderlinge verbanden tussen beide programma's rekening te houden, zijn deze samen geëvalueerd. Overeenkomstig artikel 27 van Verordening (EU) 2021/241 weerspiegelt het nationale hervormingsprogramma 2023 ook de halfjaarlijkse verslaglegging van Tsjechië over de vorderingen bij de verwezenlijking van zijn herstel- en veerkrachtplan.
- (11) Op 24 mei 2023 heeft de Commissie het landverslag 2023 voor Tsjechië gepubliceerd. Daarin werd de vooruitgang beoordeeld die Tsjechië heeft geboekt bij de uitvoering van de desbetreffende landspecifieke aanbevelingen die de Raad tussen 2019 en 2022 heeft aangenomen en werd de balans opgemaakt van de uitvoering door Tsjechië van het herstel- en veerkrachtplan. Op basis van die analyse werden in het landverslag lacunes vastgesteld met betrekking tot de uitdagingen die niet of slechts gedeeltelijk worden aangepakt in het herstel- en veerkrachtplan, alsook nieuwe en opkomende uitdagingen. Ook werd de vooruitgang beoordeeld die Tsjechië heeft geboekt bij de uitvoering van de Europese pijler van sociale rechten en bij de verwezenlijking van de kerndoelen van de Unie inzake werkgelegenheid, vaardigheden en armoedebestrijding, alsook bij de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties.

(12) De Commissie heeft uit hoofde van artikel 5 van Verordening (EU) nr. 1176/2011 een diepgaande evaluatie uitgevoerd voor Tsjechië en de resultaten daarvan bekendgemaakt op 24 mei 2023. De Commissie heeft geconcludeerd dat Tsjechië niet wordt geconfronteerd met macro-economische onevenwichtigheden. De kwetsbaarheden houden met name verband met prijsconcurrentie en woningprijzen, maar zullen in de toekomst waarschijnlijk beperkt zijn aangezien de huishoudelijke schulden binnen de perken worden gehouden en de inflatie naar verwachting aanzienlijk sneller zal worden afgeremd dan het Uniegemiddelde. De economie werd zwaar getroffen door de energieprijsschok met een snel stijgende inflatie. Ook een losse begrotingskoers sinds de COVID-19-pandemie heeft bijgedragen tot de versnelling van de inflatie. Terwijl de algemene prijsdruk hoog blijft, wordt er in de prognoses van uitgegaan dat de prijsconcurrentie zich deels zal herstellen terwijl de energieprijzen dalen, zonder dat er sprake is van onmiddellijke externe uitdagingen op vlak van duurzaamheid. Verwacht wordt dat de inflatie aanzienlijk sneller zal worden afgeremd dan het Uniegemiddelde. Als de inflatie aanhoudt, kan dat echter enig risico inhouden voor het concurrentievermogen van Tsjechië. De recente verslechtering van de lopende rekening moet nauwlettend in het oog worden gehouden. De afgelopen jaren is de vraag naar huisvesting sterk toegenomen, aangevuurd door lage rentevoeten, een hoge inkomensgroei en soepelere macroprudentiële maatregelen, terwijl het huisvestingsaanbod geen gelijke tred hield. De huizenprijzen groeiden sterker tijdens de pandemie, maar begonnen medio 2022, door stijgende rentevoeten en strengere leenvoorwaarden, af te koelen. De risico's op een aanzienlijke correctie van de woningprijzen lijken echter gering te zijn, de huishoudelijke schuld is beperkt en het bankwezen is solide. Een voortgezette continue beperkte aanbodrespons op middellange termijn zou de prijzen echter blijven opvoeren. Er zijn blijvende inspanningen nodig om de inflatie een halt toe te roepen. Om de inflatie snel naar beneden te krijgen, is een sterke afremming van de vraaggroei nodig, die op zijn beurt kan worden bereikt door een voldoende strak monetair en begrotingsbeleid.

- (13) Volgens door Eurostat gevalideerde gegevens daalde het overheidstekort van Tsjechië van 5,1 % van het bbp in 2021 tot 3,6 % in 2022, terwijl de overheidsschuld steeg van 42,0 % van het bbp eind 2021 tot 44,1 % eind 2022. Op 24 mei 2023 heeft de Commissie een verslag uitgebracht op grond van artikel 126, lid 3, van het Verdrag. In dat verslag wordt de begrotingssituatie van Tsjechië besproken, aangezien het overheidstekort in 2022 de in het Verdrag vastgestelde referentiewaarde van 3 % van het bbp overschreed. In het verslag werd geconcludeerd dat niet aan het tekortcriterium was voldaan. In overeenstemming met haar mededeling van 8 maart 2023 heeft de Commissie niet voorgesteld om in het voorjaar van 2023 nieuwe buitensporigtekortprocedures in te leiden. De Commissie heeft vervolgens verklaard dat zij de Raad zou voorstellen om in het voorjaar van 2024 op het tekort gebaseerde buitensporigtekortprocedures in te stellen op basis van de begrotingsresultaten voor 2023. Tsjechië moet hiermee rekening houden bij de uitvoering van zijn begroting voor 2023 en de voorbereiding van zijn begroting voor 2024.
- (14) Het overheidssaldo is beïnvloed door de budgettaire beleidsmaatregelen die zijn genomen om de economische en sociale gevolgen van de stijging van de energieprijzen te verzachten. In 2022 omvatten de inkomstenverlagende budgettaire beleidsmaatregelen een verlaging van de accijnzen voor benzine en diesel, de afschaffing van de wegenbelasting voor bedrijven en een vermindering van de door eindgebruikers betaalde toeslag op hernieuwbare energie; terwijl de uitgavenverhogende budgettaire beleidsmaatregelen een forfaitaire bijdrage tot de energiefacturen (het "spartaarief"), steun voor de industrie, die zwaar wordt getroffen door de hoge energieprijzen, en een eenmalige toelage voor kinderen omvatten. De Commissie raamt de nettobegrotingskosten van die maatregelen op 0,7 % van het bbp in 2022. Het overheidssaldo is ook beïnvloed door de budgettaire kosten voor het bieden van tijdelijke bescherming aan ontheemden uit Oekraïne, die in 2022 op 0,3 % van het bbp worden geraamd. Tegelijkertijd zijn de geraamde kosten van de tijdelijke noodmaatregelen die verband houden met de COVID-19-crisis van 2,0 % van het bbp in 2021 gedaald tot 0,1 % van het bbp in 2022.
- (15) Op 18 juni 2021 heeft de Raad Tsjechië aanbevolen⁷ om in 2022 een ondersteunende begrotingskoers te blijven varen, onder meer met behulp van de impuls die uitgaat van de faciliteit, en om nationaal gefinancierde investeringen in stand te houden.

⁷ Aanbeveling van de Raad van 18 juni 2021 met een advies van de Raad over het convergentieprogramma 2021 van Tsjechië (PB C 304 van 29.7.2021, blz. 10).

- (16) Volgens ramingen van de Commissie was de begrotingskoers⁸ in 2022, -0,1 % van het bbp, grotendeels neutraal, zoals aanbevolen door de Raad. Zoals aanbevolen door de Raad is Tsjechië het herstel blijven ondersteunen, ook met investeringen die worden gefinancierd uit de faciliteit. De met subsidies in het kader van de faciliteit en andere Uniefondsen gefinancierde uitgaven bedroegen 1,1 % van het bbp in 2022 (1,1 % van het bbp in 2021). Nationaal gefinancierde investeringen hebben een neutrale bijdrage geleverd aan de begrotingskoers⁹. Tegelijkertijd heeft de groei van de nationaal gefinancierde primaire lopende uitgaven (ongerekend nieuwe maatregelen aan de ontvangstenzijde) een contractieve bijdrage aan de begrotingskoers van 0,3 procentpunten geleverd. Tsjechië heeft de groei van de nationaal gefinancierde lopende uitgaven dus voldoende onder controle gehouden. Tsjechië heeft dus de nationaal gefinancierde investeringen gehandhaafd, zoals aanbevolen door de Raad.
- (17) Het macro-economische scenario dat aan de begrotingsprognose van het convergentieprogramma 2023 ten grondslag ligt, komt overeen met de voorjaarsprognose 2023 van de Commissie. De regering gaat ervan uit dat het reële bbp in 2023 met 0,1 % en in 2024 met 3,0 % zal groeien. Ter vergelijking: in de voorjaarsprognose 2023 van de Commissie wordt uitgegaan van een vergelijkbare groei van het reële bbp van 0,2 % in 2023 en 2,6 % in 2024.

⁸ De begrotingskoers wordt gemeten als de verandering in de primaire uitgaven (ongerekend discretionaire maatregelen aan de ontvangstenzijde), met uitsluiting van tijdelijke noodmaatregelen die verband houden met de COVID-19-crisis maar met inbegrip van uitgaven die worden gefinancierd met niet terug te betalen steun (subsidies) uit de faciliteit en andere Uniefondsen, ten opzichte van de potentiële groei op middellange termijn. Zie voor meer details Kader 1 in de statistische begrotingstabellen.

⁹ Andere nationaal gefinancierde kapitaaluitgaven hebben een expansieve bijdrage van 0,4 procentpunten van het bbp geleverd, met dank aan onder andere betalingen door de Tsjechische Post voor de verlening van universele postdiensten voor de periode 2018–2022.

- (18) De regering verwacht in haar convergentieprogramma 2023 dat het overheidstekort in 2023 zal dalen tot 3,5 % van het bbp. De marginale daling in 2023 is vooral het gevolg van hogere uitgaven zoals subsidies die verband houden met de energiesteunmaatregelen, of de hogere bruto-investeringen in vaste activa, die worden gecompenseerd door een lagere groei in andere uitgavenposten en hogere inkomsten uit Uniefondsen. Volgens het convergentieprogramma 2023 zal de overheidsschuldquote naar verwachting afnemen van 44,1 % eind 2022 tot 43,5 % eind 2023. In de voorjaarsprognose 2023 van de Commissie wordt uitgegaan van een overheidstekort van 3,6 % van het bbp voor 2023. Dit is in overeenstemming met het in het convergentieprogramma 2023 voorspelde tekort. In de voorjaarsprognose 2023 van de Commissie wordt uitgegaan van een lagere overheidsschuldquote, namelijk 42,9 % aan het einde van 2023. Het verschil is te wijten aan een voorspelde hogere nominale groei van het bbp.

(19) Het overheidssaldo wordt in 2023 naar verwachting nog steeds beïnvloed door de maatregelen die zijn genomen om de economische en sociale gevolgen van de stijging van de energieprijzen te verzachten. Zij bestaan uit maatregelen die vanaf 2022 werden verlengd (met name: verlaging van de door eindgebruikers betaalde toeslag op hernieuwbare energie en de accijnzen op diesel) en nieuwe maatregelen zoals een begrenzing van de elektriciteits- en gasprijzen en steun in de verwarmingssector. De kostprijs van die maatregelen wordt deels gecompenseerd door belastingen op uitzonderlijke winsten van energieleveranciers, namelijk een heffing die elektriciteitsproducenten betalen op inkomsten boven een bepaald prijsniveau en een belasting op uitzonderlijke winsten voor bedrijven die actief zijn in de productie en verhandeling van elektriciteit en gas, de fossiele mijnbouw, brandstoffen en de petrochemie. Rekening houdend met die inkomsten worden de nettobegrotingskosten van de steunmaatregelen in de voorjaarsprognose 2023 van de Commissie geraamd op 1,3 % van het bbp in 2023¹⁰. De meeste maatregelen in 2023 lijken niet gericht te zijn op de kwetsbaarste huishoudens of bedrijven en houden de prijsprikkel om de vraag naar energie terug te dringen en de energie-efficiëntie te verhogen niet volledig in stand. Het bedrag aan gerichte steunmaatregelen waarmee bij de beoordeling van de naleving van Aanbeveling van de Raad van 12 juli 2022¹¹ rekening moet worden gehouden, wordt in de voorjaarsprognose 2023 van de Commissie bijgevolg geraamd op 0,1 % van het bbp in 2023 (tegenover 0,2 % van het bbp in 2022). Volgens de prognoses zullen de begrotingskosten van het bieden van tijdelijke bescherming voor ontheemden uit Oekraïne dalen met 0,1 procentpunt van het bbp vergeleken met 2022.

¹⁰ Het cijfer geeft het niveau weer van de jaarlijkse begrotingskosten van de maatregelen, waaronder lopende ontvangsten en uitgaven en — indien relevant — kapitaaluitgaven.

¹¹ Aanbeveling van de Raad van 12 juli 2022 over het nationale hervormingsprogramma 2022 van Tsjechië en met een advies van de Raad over het convergentieprogramma 2022 van Tsjechië (PB C 334 van 1.9.2022, blz. 19).

- (20) In zijn Aanbeveling van 12 juli 2022 heeft de Raad aanbevolen dat Tsjechië actie onderneemt om er in 2023 voor te zorgen dat de groei van de nationaal gefinancierde primaire lopende uitgaven in overeenstemming is met een algemeen neutrale beleidskoers¹², rekening houdend met de aanhoudende tijdelijke en gerichte steun aan huishoudens en bedrijven die het kwetsbaarst zijn voor stijgingen van de energieprijzen, en aan mensen die Oekraïne ontvluchten. Tsjechië moet klaarstaan om de lopende uitgaven aan te passen aan de veranderende situatie. Tsjechië is ook aanbevolen te voorzien in meer overheidsinvesteringen voor de groene en de digitale transitie en voor energiezekerheid, met inachtneming van het REPowerEU-initiatief, onder meer door gebruik te maken van de faciliteit en andere Uniefondsen.
- (21) Voor 2023 wordt in de voorjaarsprognose 2023 van de Commissie uitgegaan van een contractieve begrotingskoers (+1,4 % van het bbp) bij een hoge inflatie. Dit volgt op een grotendeels neutrale begrotingskoers in 2022 (-0,1 % van het bbp). Verwacht wordt dat de groei van de nationaal gefinancierde primaire lopende uitgaven (ongerekend discretionaire maatregelen aan de ontvangstenzijde) in 2023 aan de begrotingskoers een contractieve bijdrage van 1,2 % van het bbp zal leveren. Dit omvat de lagere kosten van de gerichte steunmaatregelen voor huishoudens en bedrijven die het meest kwetsbaar zijn voor stijgingen van de energieprijzen, ten belope van 0,1 % van het bbp. Dit omvat ook lagere kosten om tijdelijke bescherming te bieden aan ontheemden uit Oekraïne (met 0,1 % van het bbp). Kortom, de verwachte groei van nationaal gefinancierde primaire lopende uitgaven is in overeenstemming met de Aanbeveling van de Raad van 12 juli 2022. De met subsidies uit de faciliteit en andere Uniefondsen gefinancierde uitgaven zullen in 2023 naar verwachting 1,6 % van het bbp bedragen, terwijl nationaal gefinancierde investeringen naar verwachting een contractieve bijdrage aan de begrotingskoers van 0,5 procentpunten zullen leveren¹³. Tsjechië is daarom van plan om via de faciliteit en andere Uniefondsen aanvullende investeringen te financieren, en zal naar verwachting de nationaal gefinancierde investeringen niet in stand houden. Tsjechië is van plan overheidsinvesteringen voor de groene en de digitale transitie en voor energiezekerheid te financieren, zoals verbeteringen van de energie-efficiëntie in openbare gebouwen of investeringen in spoorwegen of digitale diensten, die deels worden gefinancierd door de faciliteit en andere Uniefondsen.

¹² Op basis van de voorjaarsprognose 2023 van de Commissie wordt uitgegaan van een potentiële outputgroei op middellange termijn (gemiddelde over 10 jaar) van Tsjechië, die wordt gebruikt om de begrotingskoers te meten, van 13,3 % nominaal.

¹³ Andere nationaal gefinancierde kapitaaluitgaven zullen naar verwachting een contractieve bijdrage van 0,1 procentpunt van het bbp leveren.

- (22) Volgens het convergentieprogramma 2023 zal het overheidstekort in 2024 naar verwachting dalen tot 2,9 % van het bbp. De daling in 2024 is hoofdzakelijk het gevolg van de uitfasering van energiesteunmaatregelen, wat leidt tot lagere subsidies en een lagere groei van de sociale uitkeringen vergeleken met de groei van het nominale bbp. Volgens het convergentieprogramma 2023 zal de overheidsschuldquote eind 2024 naar verwachting stijgen tot 44,0 %. Op basis van de op de afsluitdatum van de prognose bekende beleidsmaatregelen wordt in de voorjaarsprognose 2023 van de Commissie uitgegaan van een overheidstekort van 3,0 % van het bbp in 2024. Dit is grotendeels in overeenstemming met het in het convergentieprogramma 2023 voorspelde tekort. In de voorjaarsprognose 2023 van de Commissie wordt uitgegaan van een lagere overheidsschuldquote, namelijk 43,1 % eind 2024.
- (23) Het convergentieprogramma 2023 beoogt de uitfasering van de meeste energiesteunmaatregelen in 2024. De Commissie gaat momenteel uit van een nettokost van de energiesteunmaatregelen van 0,0 % van het bbp in 2024, vergeleken met 1,3 % van het bbp in 2023. Dat is gebaseerd op de veronderstelling dat de energieprijzen niet opnieuw zullen stijgen.

- (24) Verordening (EG) nr. 1466/97 roept op tot een jaarlijkse verbetering van het structurele begrotingssaldo in de richting van de begrotingsdoelstelling op middellange termijn met 0,5 % van het bbp als benchmark¹⁴. Rekening houdend met overwegingen inzake budgettaire houdbaarheid en de noodzaak om het tekort terug te dringen tot onder de in het Verdrag vastgestelde referentiewaarde van 3 % van het bbp, zou volgens de Commissie een verbetering van het structurele saldo met ten minste 0,5 % van het bbp voor 2024 passend zijn. Om een dergelijke verbetering te bewerkstelligen, mag de groei van de nationaal gefinancierde netto primaire uitgaven¹⁵ in 2024 volgens de methode van de Commissie niet meer dan 6,0 % bedragen, zoals in deze aanbeveling tot uiting komt. Dit zal ook bijdragen tot het verminderen van de kerninflatie, die een stuk boven het Uniegemiddelde zit, en die zou kunnen leiden tot verlies van concurrentievermogen als ze aanhoudt. Tegelijkertijd moeten de resterende energiesteunmaatregelen (die momenteel door de Commissie worden geraamd op 1,3 % van het bbp in 2023) geleidelijk worden afgeschaft, indien de ontwikkelingen op de energiemarkt dat toelaten en te beginnen bij de minst gerichte maatregelen, en moeten de daarmee samenhangende besparingen worden gebruikt om het overheidstekort terug te dringen. Volgens de ramingen van de Commissie zou dat leiden tot een groei van de netto primaire uitgaven die onder het aanbevolen maximale groeipercentage voor 2024 ligt.
- (25) Bij ongewijzigd beleid wordt in de voorjaarsprognose 2023 van de Commissie uitgegaan van een groei van de nationaal gefinancierde netto primaire uitgaven met 3,0 % in 2024, wat lager is dan het aanbevolen groeipercentage.
- (26) Volgens het convergentieprogramma 2023 zullen de overheidsinvesteringen naar verwachting afnemen van 4,9 % van het bbp in 2023 tot 4,4 % van het bbp in 2024. De lagere investeringen zijn toe te schrijven aan lagere nationaal gefinancierde investeringen en door de Unie, behalve uit de faciliteit, gefinancierde investeringen.

¹⁴ Artikel 5 van Verordening (EG) nr. 1466/97 vereist ook een aanpassing van meer dan 0,5 % van het bbp voor lidstaten met een overheidsschuld van meer dan 60 % van het bbp of met meer aantoonbare risico's voor de houdbaarheid van de schuldpositie.

¹⁵ Netto primaire uitgaven worden gedefinieerd als nationaal gefinancierde uitgaven ongerekend discretionaire maatregelen aan de ontvangstenzijde en exclusief rente-uitgaven en conjuncturele werkloosheidsuitgaven.

- (27) Het convergentieprogramma 2023 schetst een begrotingstraject op middellange termijn tot 2026. Volgens het convergentieprogramma 2023 wordt verwacht dat het overheidstekort geleidelijk zal dalen tot 2,4 % van het bbp in 2025 en tot 2,2 % in 2026. Het geplande overheidstekort zal in 2024 dus onder de 3 % van het bbp dalen. Volgens het convergentieprogramma 2023 zal de overheidsschuldquote naar verwachting stijgen van 44,0 % van het bbp eind 2024 tot 45,0 % van het bbp eind 2026.
- (28) Tsjechië loopt op middellange en lange termijn risico's wat de houdbaarheid van de begroting betreft. Een reeks begrotingsmaatregelen met blijvende effecten die de afgelopen drie jaar zijn genomen, waaronder een verlaging van de grondslag voor personenbelasting en diverse indexaties van de socialezekerheidsuitgaven boven het wettelijke minimum, heeft tot een verslechtering van het structurele saldo geleid. Door de stijgende kosten van de vergrijzing staat de houdbaarheid van de begroting op de middellange tot lange termijn extra onder druk. De verwachte verdubbeling van de afhankelijkheidsratio van ouderen¹⁶ en de aftopping van de pensioenleeftijd na 2030 zullen naar verwachting leiden tot een stijging van de pensioenuitgaven van 8,8 % van het bbp in 2030 tot 11,4 % in 2050. Voorts wordt verwacht dat de overheidsuitgaven voor gezondheidszorg en langdurige zorg tussen nu en 2070 met respectievelijk 0,9 procentpunten en 1,7 procentpunten van het bbp zullen stijgen als gevolg van de vergrijzing van de bevolking. Mogelijke maatregelen om de houdbaarheid van de begroting op de lange termijn aan te pakken zijn onder meer het verhogen van de pensioengerechtigde leeftijd in lijn met de stijging van de levensverwachting, het stimuleren van de verhoging van de participatiegraad van ouderen en het beperken van vervroegde uittrekking, het aanpassen van de percentages voor indexering van de pensioenen en het vergroten van het arbeidsaanbod om op die manier hogere opbrengsten voor het pensioenstelsel te verzekeren.

¹⁶ Volgens het in mei 2021 gepubliceerde Vergrijzingsverslag 2021 van de Commissie.

- (29) Overeenkomstig artikel 19, lid 3, punt b), van Verordening (EU) 2021/241 en criterium 2.2 van bijlage V bij die verordening bevat het herstel- en veerkrachtplan een uitgebreide reeks elkaar versterkende hervormingen en investeringen die uiterlijk in 2026 moeten zijn uitgevoerd. De uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan van Tsjechië is aan de gang, al bestaat er een risico op enige vertraging. Tsjechië heeft één betalingsaanvraag ingediend, dat overeenkomt met 37 mijlpalen en streefdoelen in het herstel- en veerkrachtplan en resulteerde in een totale uitbetaling van ongeveer 928 miljoen EUR. Om een tijdige uitvoering van het plan te waarborgen, zijn verdere verbeteringen van de bestuurlijke capaciteit en de prioriteiten voor belangrijkste hervormingen en investeringen nodig. Het plan zal naar verwachting in 2023 worden herzien met addenda om het nieuwe REPowerEU-hoofdstuk te bestrijken en om rekening te houden met de toename van niet terug te betalen steun. Overeenkomstig artikel 14, lid 6, van Verordening (EU) nr. 2021/241 heeft Tsjechië op 30 maart 2023 zijn voornemen kenbaar gemaakt om maximaal 11 miljard EUR aan aanvullende steun in de vorm van leningen in het kader van de faciliteit aan te vragen. De snelle opname van het nieuwe REPowerEU-hoofdstuk in het herstel- en veerkrachtplan maakt de financiering mogelijk van aanvullende hervormingen en investeringen ter ondersteuning van de strategische doelstellingen van Tsjechië op het gebied van energie en de groene transitie. De systematische en doeltreffende betrokkenheid van lokale en regionale autoriteiten, sociale partners en andere relevante belanghebbenden blijft belangrijk voor de succesvolle uitvoering van het herstel- en veerkrachtplan, alsook ander economisch en werkgelegenheidsbeleid dat verder gaat dan dat plan, om te zorgen voor een breed gedragen verantwoordelijkheid voor de algehele beleidsagenda.
- (30) De Commissie heeft alle programmeringsdocumenten betreffende het cohesiebeleid van Tsjechië in 2022 goedgekeurd. Het is van cruciaal belang om de cohesiebeleidsprogramma's in aanvulling op en in synergie met het herstel- en veerkrachtplan, met inbegrip van het REPowerEU-hoofdstuk, snel uit te voeren om de groene en de digitale transitie te verwezenlijken, de economische en sociale veerkracht te vergroten en een evenwichtige territoriale ontwikkeling in Tsjechië tot stand te brengen.
- (31) Naast de economische en sociale uitdagingen die met het herstel- en veerkrachtplan en met de programma's van het cohesiebeleid worden aangepakt, staat Tsjechië voor een aantal extra uitdagingen in verband met huisvesting, energiebeleid en de groene transitie.

(32) De afgelopen vijf jaar was Tsjechië een van de landen die op het gebied van betaalbare huisvesting het slechtst scoorden in de Unie, met grote verschillen tussen de regio's. De sterke toename van de huizenprijzen heeft het voor middeninkomensgroepen moeilijk gemaakt om onroerend goed te kopen. Dat heeft de vraag naar huurwoningen aangewakkerd, waardoor deze op hun beurt minder betaalbaar zijn geworden. Bovendien zijn er te weinig sociale woningen om te voldoen aan de vraag van alle huishoudens met een laag inkomen en kwetsbare huishoudens (in 2020 vertegenwoordigden sociale woningen 0,4 % van de totale woningvoorraad, tegenover gemiddeld 7 % tot 8 % in de Unie¹⁷), en worden bestaande huisvestingstoelagen onderbenut, mede door administratieve lasten, stigma's en het feit dat zij onvoldoende bekend zijn. Daardoor is het aantal gezinnen dat behoefte heeft aan huisvesting de afgelopen jaren toegenomen, wat leidt tot hogere kosten voor de overheidsbegroting en het zorgstelsel. De COVID-19-pandemie en de toestroom van mensen die de oorlog in Oekraïne ontvluchten, hebben deze uitdagingen nog vergroot. Financiering uit het cohesiebeleid blijft een belangrijke bron van proefprojecten en financiering voor investeringen in sociale huisvesting, en draagt zo bij tot sociale bescherming en inclusie. Er zijn echter andere financieringsbronnen nodig om de situatie aanzienlijk te verbeteren. Tsjechië heeft geen wetgeving en geen omvattend kader inzake sociale huisvesting, waardoor het moeilijk is om het versnipperde huisvestingsbeleid te coördineren en de verantwoordelijkheden van nationale en regionale instanties vast te stellen. Stabiele, duurzame financiering uit nationale bronnen, gecombineerd met de invoering van stimulansen voor een huurwoning of coöperatieve huisvesting, zou het aanbod van betaalbare huisvesting helpen vergroten en de continuïteit en opschaling van dergelijke inspanningen helpen verzekeren. Een effectieve coördinatie zou van cruciaal belang zijn om het woningaanbod te vergroten, bestaande wooneenheden te herbouwen en te renoveren en leegstaande woningen te gebruiken.

¹⁷ Affordable Housing Database (databank voor betaalbare huisvesting) van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), <http://oe.cd/ahd>

- (33) Sinds het begin van de Russische invasie in Oekraïne heeft Tsjechië zijn sterke afhankelijkheid van de invoer van fossiele brandstoffen uit Rusland aangepakt door zijn gasleveringen te diversifiëren. Zo is Tsjechië niet langer volledig afhankelijk van Russische gasleveringen en is het grotendeels overgestapt op gediversifieerde gasleveringen uit Noorwegen en op de invoer van vloeibaar aardgas (LNG). Het verbruik van fossiele brandstoffen in het land is echter niet gedaald, waardoor het nog steeds is blootgesteld aan een hoog risico op verstoring en prijsspieken, met grote negatieve gevolgen voor de huishoudens en de industrie. Het Tsjechische aardgasverbruik is tussen augustus 2022 en maart 2023 met 17 % gedaald ten opzichte van het gemiddelde aardgasverbruik in dezelfde periode van de voorgaande vijf jaar, en meer dan de doelstelling voor 15 % vermindering. Tsjechië zou krachtens Verordening (EU) 2022/1369 van de Raad¹⁸ tot 31 maart 2024 zijn inspanningen kunnen voortzetten om de vraag naar gas tijdelijk te verminderen.
- (34) De uitrol van hernieuwbare energie in Tsjechië wordt voornamelijk gehinderd door beperkingen in de regelgeving, vergunningsprocedures en de beperkte capaciteit van het distributienet. Tsjechië heeft vooruitgang geboekt bij het aanpakken van een aantal uitdagingen in de regelgeving, zoals het afschaffen van de noodzaak van een vergunning om elektriciteit op te wekken en een bouwvergunning voor kleinere fotovoltaïsche installaties (tot 50 kWp), en bij het doorvoeren van wijzigingen in de regelgeving om de installatie te vergemakkelijken. Er zijn echter verdere, cruciale inspanningen nodig om de positie van energiegemeenschappen en zelfverbruikers van hernieuwbare energie te versterken, een éénloketsysteem voor hernieuwbare energie op te zetten en voorkeursgebieden in te voeren om de uitrol van hernieuwbare energiebronnen te stimuleren door een uitbreiding van het net, de flexibiliteit van het elektriciteitssysteem (zoals vraagrespons of opslag) en de installatie van kleine systemen en slimme meters aan te moedigen. De hervormingen van de regelgeving op het gebied van energienetten moeten gepaard gaan met investeringen in de uitbreiding van de netcapaciteit, stimulansen voor flexibiliteit en de uitrol van hernieuwbare energie. Tsjechië beschikt bovendien over een solide industrieel potentieel voor de productie van groene technologieën en kan de investeringen in de ontwikkeling en opschaling van klimaatvriendelijke oplossingen en decarbonisatie-oplossingen versnellen om tegen 2050 emissieneutraal te worden.

¹⁸ Verordening (EU) 2022/1369 van de Raad van 5 augustus 2022 inzake gecoördineerde maatregelen ter reductie van de gasvraag (PB L 206 van 8.8.2022, blz. 1).

- (35) De piek van de energieprijzen als gevolg van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne heeft duidelijk gemaakt dat de energie-efficiëntie van het Tsjechische gebouwenbestand moet worden verbeterd en dat energiearmoede moet worden aangepakt. Tsjechië heeft hierop gereageerd door programma's voor residentiële gebouwen op te zetten en ouderen en huishoudens met een laag inkomen te helpen. Er zijn echter meer inspanningen nodig om de energie-efficiëntie te verbeteren door deze toegankelijker te maken. Dat kan bijvoorbeeld worden bereikt door de administratieve toegang tot subsidies te vergemakkelijken voor zowel huishoudens als de industrie, onder meer door de capaciteit en vaardigheden van overheidsinstanties te bevorderen. Voorlichtingscampagnes en gerichte adviesdiensten voor het hele land zijn eveneens nodig om de bevolking bewust te maken van de noodzaak en voordelen van een lager energieverbruik en om mensen en de industrie te helpen vlot toegang te krijgen tot subsidies. Voorts moet Tsjechië sneller werk maken van de bij- en omscholing van werknemers die momenteel niet over de vaardigheden beschikken die nodig zijn om gebouwen te renoveren.
- (36) Om de blootstelling van Tsjechië aan fossiele brandstoffen te verlagen, kan ook worden overgestapt op emissievrij spoorvervoer en andere vormen van emissievrije mobiliteit. De uitrol van emissievrije voertuigen en toekomstgerichte laad- en tankinfrastructuur met hoge capaciteit is echter matig gebleken. Wat de regelgeving betreft, zouden de herziening van het nationale actieplan voor schone mobiliteit en de bijbehorende wijzigingen van de regelgeving het beginpunt moeten vormen om de voorwaarden te scheppen voor de transitie naar emissievrije mobiliteit, en belemmeringen op dat gebied weg te nemen.

- (37) Het tekort aan arbeidskrachten en vaardigheden in sectoren en beroepen die van essentieel belang zijn voor de groene transitie, met inbegrip van productie, uitrol en onderhoud van nettonultechnologieën, leidt tot knelpunten in de transitie naar een nettonuleconomie. Hoogwaardige onderwijs- en opleidingsstelsels die inspelen op veranderende behoeften op de arbeidsmarkt en gerichte bij- en omscholingsmaatregelen zijn van cruciaal belang om tekorten aan vaardigheden aan te pakken en arbeidsintegratie en -verschuivingen te bevorderen. Om het onbenutte arbeidsaanbod te ontsluiten, moeten die maatregelen toegankelijk zijn, met name voor de personen voor wie en in de sectoren en regio's waarvoor de gevolgen van de groene transitie het grootst zijn. In 2022 werden in Tsjechië tekorten aan arbeidskrachten gemeld voor zeven beroepen waarvoor specifieke vaardigheden in verband met de groene transitie nodig zijn (bijvoorbeeld loodgieters, buizenfitters, elektriciens en technici elektromechanica)¹⁹.
- (38) In het licht van de beoordeling door de Commissie heeft de Raad het convergentieprogramma 2023 onderzocht, en zijn advies daarover²⁰ is in aanbeveling 1 weergegeven,

¹⁹ Op basis van het door de Europese Arbeidsautoriteit opgestelde verslag over arbeidstekorten en -overschotten 2022 volgens het Europees netwerk van diensten voor de arbeidsvoorziening (Eures), d.w.z. gegevens die zijn ingediend door de nationale coördinatiebureaus van Eures. De vaardigheden- en kennisvereisten zijn gebaseerd op de Europese classificatie van vaardigheden, competenties en beroepen (ESCO) inzake vaardigheden voor de groene transitie. Voorbeelden worden geanalyseerd op basis van het aandeel van ESCO-vaardigheden voor de groene transitie in relevante sectoren. De gegevens zijn vergelijkbaar tussen landen en bestrijken een brede waaier van sectoren.

²⁰ Uit hoofde van artikel 9, lid 2, van Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad.

BEVEELT AAN dat Tsjechië in 2023 en 2024 de volgende acties onderneemt:

1. Zo spoedig mogelijk in 2023 en 2024 de geldende noodsteunmaatregelen voor energie afbouwen, met gebruikmaking van de daarmee samenhangende besparingen om het overheidstekort terug te dringen. Indien hernieuwde stijgingen van de energieprijzen nieuwe of voortgezette steunmaatregelen vereisen, ervoor zorgen dat dergelijke steunmaatregelen gericht zijn op de bescherming van kwetsbare huishoudens en bedrijven, budgettair haalbaar zijn, en stimulansen voor energiebesparing behouden.

Zorgen voor een prudent begrotingsbeleid, met name door de nominale stijging van de nationaal gefinancierde netto primaire uitgaven in 2024 te beperken tot maximaal 6,0 %²¹.

Nationaal gefinancierde overheidsinvesteringen in stand houden en zorgen voor een doeltreffende absorptie van subsidies in het kader van de faciliteit en andere Uniefondsen, met name om de groene en de digitale transitie te bevorderen.

Voor de periode na 2024 blijven streven naar een begrotingsstrategie op middellange termijn van geleidelijke en duurzame consolidatie, in combinatie met investeringen en hervormingen die bevorderlijk zijn voor een hogere duurzame groei, teneinde een prudente begrotings-situatie op middellange termijn tot stand te brengen.

Maatregelen nemen om de budgettaire houdbaarheid van de overheidsfinanciën op lange termijn te waarborgen, met inbegrip van de houdbaarheid van het pensioenstelsel.

2. De uitvoering van zijn herstel- en veerkrachtplan versnellen, ook door te zorgen voor voldoende administratieve capaciteit, en het addendum, met inbegrip van het REPowerEU- hoofdstuk, onverwijld voltooien teneinde snel met de uitvoering ervan te kunnen starten. Voortgaan met de snelle uitvoering van de programma's van het cohesiebeleid, in nauwe complementariteit en synergie met het herstel- en veerkrachtplan.
3. Het aanbod van sociale en betaalbare huisvesting vergroten, onder meer door een specifiek wetgevingskader voor sociale huisvesting vast te stellen, de coördinatie tussen de verschillende overheidsinstanties te verbeteren en de bouw van nieuwe wooneenheden en de renovatie van bestaande wooneenheden te stimuleren.

²¹ Dit komt naar schatting overeen met een jaarlijkse verbetering van het structurele begrotingssaldo met ten minste 0,5 % van het bbp voor 2024, zoals beschreven in overweging 24.

4. De afhankelijkheid van fossiele brandstoffen verminderen. De uitrol van hernieuwbare energie opvoeren met extra investeringen in elektriciteitsnetten en de directe uitrol van capaciteit voor hernieuwbare energie. De vergunningsprocedures voor hernieuwbare energie stroomlijnen en het net geschikt maken om de toegang tot hernieuwbare energie mogelijk te maken door middel van aanvullende hervormingen, belemmeringen voor kleinschalige hernieuwbare energiebronnen wegnemen en een éénloketsysteem opzetten, de flexibiliteit van het net stimuleren en gunstige voorwaarden scheppen voor energiegemeenschappen. De energie-efficiëntie van stadsverwarmingssystemen en het gebouwenbestand verhogen door ingrijpende renovaties en hernieuwbare warmtebronnen te stimuleren, de administratieve toegang tot subsidies te vergemakkelijken voor zowel huishoudens als de industrie en de capaciteit en vaardigheden van overheidsinstanties te bevorderen. Het gebruik van emissievrije voertuigen bevorderen en de beschikbaarheid van laad- en tankinfrastructuur met hoge capaciteit stimuleren door nieuwe hervormingen om gunstige voorwaarden te scheppen voor de uitrol van voertuigen en infrastructuur en bestaande belemmeringen weg te nemen. De beleidsinspanningen opvoeren die gericht zijn op het voorzien in en verwerven van de vaardigheden en competenties die nodig zijn voor de groene transitie.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad

De voorzitter
